

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/1370. számú

törvényjavaslat

a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról

Előadó:

Kiss Péter
szociális és munkaügyi miniszter

Budapest, 2006. november

2006. évi ... törvény

a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról

1. §

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 7. §-ának második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai felhasználás céljára – a 83/B. §-ban megállapított kivétellel – személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók.”

2. §

Az Mvt. 11. §-ának első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A munkavédelem alapvető szabályait e törvény, a részletes szabályait e törvény felhatalmazása alapján a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által kiadott és más külön jogszabályok, az egyes veszélyes tevékenységekre vonatkozóan a feladatkörében érintett miniszter rendeletével hatályba léptetett szabályzatok (a továbbiakban: Szabályzat) tartalmazzák.”

3. §

Az Mvt. 17. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § (1) A foglalkoztatáspolitikáért, illetve a bányászati ügyekért felelős miniszter és az irányítása alatt működő központi közigazgatási szervek (a továbbiakban: munkavédelmi hatóság) saját jogkörükben látják el a munkavédelem nemzetgazdasági szintű irányításával kapcsolatos feladatokat.

(2) Külön jogszabály szerint a bányafelügyelet is ellát munkavédelmi hatósági feladatokat.

(3) A munkavédelem irányításában, hatósági tevékenységében jogkörrel rendelkező állami szervek és felügyeleti szervek feladataik ellátása során együttműködnek egymással, valamint a közigazgatási szervekkel, a munkáltatók és munkavállalók érdek-képviselői szerveivel.

(4) A munkavédelem ágazati feladatait a feladatkörében érintett miniszter látja el.”

4. §

Az Mvt. 18. §-ának (3)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Munkaeszközt üzembe helyezni, valamint használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti, és rendelkezik az adott munkaeszközre mint termékre, külön jogszabályban meghatározott gyártói megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal (pl. tanúsítvány).

(4) Egyéni védőeszközt forgalomba hozni, használatba venni akkor szabad, ha az rendelkezik EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve EK-típustanúsítvánnyal. Az egyéni

védőeszközök megfelelőségének tanúsítását a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében foglaltak szerint kell elvégezni.

(5) A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter meghatározza az egyéni védőeszköz EK-megfelelőségi nyilatkozata, EK-típustanúsítványa kiadásának, valamint az egyéni védőeszközök minőségét biztosító rendszer, továbbá a gyártás minőségirányítási rendszere ellenőrzésének részletes szabályait.”

5. §

Az Mvt. 21. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének feltétele továbbá az adott munkaeszköz megfelelőségvizsgálatán alapuló, akkreditált szervezet által kiadott vizsgálati jegyzőkönyv.”

6. §

Az Mvt. 23. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter – az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben – meghatározza a munkaeszközökre, továbbá a munkahelyekre vonatkozó munkavédelmi követelmények minimális szintjét, ideértve az ideiglenes vagy változó helyszínű építkezésekre vonatkozó munkavédelmi szabályokat is.”

7. §

Az Mvt. 40. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen. Az összehangolás keretében különösen az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről az érintett munkavállalókat és munkavédelmi képviselőiket, illetőleg a munkavégzés hatókörében tartózkodókat tájékoztatni kell. Az összehangolás megvalósításáért a felek által szerződésben megjelölt munkáltató, ilyen kikötés hiányában a fővállalkozó, illetve bármely más olyan személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ha ilyen nincs, akkor az a felelős, akinek a területén a munkavégzés folyik.”

8. §

Az Mvt. 42. §-ának *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése, illetve károsító hatásuk csökkentése érdekében]

„*b*) a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, használatukra ki kell oktatni és használatukat meg kell követelni;”

9. §

Az Mvt. 54. §-a (3) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A munkáltató a (2) bekezdésben meghatározott kockázatértékelést és megelőző intézkedéseket első alkalommal a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott I. veszélyességi osztályba sorolt munkáltatónál legkésőbb a munkáltató tevékenységének megkezdésétől számított hat hónapon belül, egyébként egy éven belül, azt követően indokolt esetben köteles elvégezni, és azt évenként felülvizsgálni.”

10. §

Az Mvt. 57. §-a (3) bekezdésének *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az előző bekezdésekben meghatározott személy feladata különösen]

„*i*) a külön jogszabályban munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatok ellátásában részvétel, továbbá a munka-egészségügyi feladatok teljesítésében szükség szerinti közreműködés.”

11. §

(1) Az Mvt. 58. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A foglalkozás-egészségügyi szolgálat munkavédelmi feladatokra kiterjedő szakmai irányítását a munkavédelmi hatóság látja el, ebben a körben a munkáltató a foglalkozás-egészségügyi szolgálatnál foglalkoztatottaknak utasítást nem adhat.”

(2) Az Mvt. 58. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A foglalkozás-egészségügyi szolgálat – külön jogszabályban meghatározottak szerint – ellátja a munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatokat.”

12. §

(1) Az Mvt. 64. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat a munkabaleset esetén – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a munkáltató, foglalkozási megbetegedés esetén a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszternek az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében meghatározott szerv (személy) teljesíti.”

(2) Az Mvt. 64. §-ának (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A munkáltató esetében az adószámot kell feltüntetni, amennyiben adószámmal nem rendelkezik, személyes adataként saját adóazonosító jelét is rögzítenie kell.”

(3) Az Mvt. 64. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A bejelentéssel, kivizsgálással és nyilvántartással kapcsolatos részletes előírásokat a munkabalesetek tekintetében e törvény és a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendelete, a foglalkozási megbetegedések tekintetében a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszternek az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendelete határozza meg.”

13. §

Az Mvt. 72. §-a (1) bekezdésének második francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[A munkavédelmi képviselő – a 70. §-ban leírtakat is figyelembe véve – jogosult meggyőződni a munkahelyeken az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek érvényesüléséről, így különösen]

„- az egészség megóvására, illetőleg a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról;”

14. §

Az Mvt. 80. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A 82. § (1) bekezdése alapján kiszabott pénzbírságot a munkavédelmi hatóság kincstári előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell befizetni. A számla javára ilyen címen fennálló tartozás adók módjára behajtható köztartozásnak minősül.”

15. §

Az Mvt. 81. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„81. § (1) A munkavédelemre vonatkozó szabályok megtartásának elősegítését, valamint ellenőrzését a munkavédelmi hatóság látja el.

(2) A munkavédelmi hatóság tájékoztatást ad a közbeszerzési jogszabályban meghatározott ajánlattevő részére a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozó kötelezettségekről.

(3) A munkavédelmi hatóság tájékoztatással és tanácsadással segíti a munkáltatókat és munkavállalókat, a munkavédelmi képviselőket, továbbá az érdekképviselőket, hogy azok a munkavédelemmel kapcsolatos jogaikat gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék.

(4) A munkavédelmi hatóság ellenőrzése kiterjed

a) a munkáltatók és munkavállalók egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos feladatainak és kötelezettségeinek teljesítésére;

b) a munkahelyek létesítésére, a munkaeszközök üzemeltetésére, az alkalmazott technológiákra és anyagokra, valamint az egyéni védőeszközökre vonatkozó követelmények érvényesítésére;

c) a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek kivizsgálására, bejelentésére, nyilvántartására, valamint megelőzésére tett intézkedésekre.

(5) A munkavédelmi hatóság jogosult az ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében e törvényben és külön jogszabályban meghatározott intézkedés és felelősségre vonás alkalmazására.”

16. §

(1) Az Mvt. 82. §-ának (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[A munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztetni különösen]

„g) a munkavégzés 40. § (2) bekezdése szerinti összehangolási kötelezettségének elmulasztása.”

(2) Az Mvt. 82. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A munkavédelmi bírságot a súlyos veszélyeztetést feltáró felügyelő javaslata alapján a munkavédelmi hatóság a veszélyeztetés mértéke alapján, valamint a mulasztás személyi és tárgyi körülményeinek mérlegelésével szabja ki.”

17. §

Az Mvt. 82/C. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A hatósági eljárás során hozott döntés végrehajtását a munkavédelmi hatóság foganatosítja, ennek során azt a végrehajtási szolgálattal azonos jogok illetik meg és kötelezettségek terhelik.”

18. §

Az Mvt. 83. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„83. § A munkavédelmi hatóság a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendelete szerint engedélyezi a Magyar Mérnöki Kamara hatáskörébe nem tartozó munkabiztonsági szakértők működését, és az engedélyezésekről nyilvántartást vezet.”

19. §

Az Mvt. a következő új 83/B. §-sal egészül ki:

„83/B. § (1) A munkavédelmi hatóság a munkavédelmi szabályok munkáltatók általi megtartásának más szerv előtti, külön jogszabály szerinti eljárásban (pl. a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatása) történő igazolása céljából hatósági nyilvántartást vezet.

(2) A hatósági nyilvántartás tartalmazza azoknak a munkáltatóknak az adatait, amelyekre vonatkozóan a munkavédelmi ellenőrzés során az eljáró hatóság jogerős és végrehajtható határozata jogsértést állapított meg és munkavédelmi bírságot szabott ki. A nyilvántartás tartalmazza

a) a munkáltató nevét, székhelyét, adószámát, adószámmal nem rendelkező természetes személy munkáltató nevét, lakcímét, adóazonosító jelét;

b) a jogsértést megállapító határozat keltét és számát;

c) a jogsértés megjelölését, valamint megállapítása jogerőre emelkedésének és végrehajthatóvá válásának időpontját;

d) a munkavédelmi bírság tényét és mértékét.

(3) A hatósági nyilvántartás adatait a munkavédelmi hatóság informatikai rendszerében kezeli. A (2) bekezdésben meghatározott adatoknak az informatikai adatbázisban történő rögzítése a munkavédelmi hatóság által, illetve területi szervei útján történik a jogsértést megállapító határozat jogerősítésének napján, a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság határozatának jogerőre emelkedésének napján.

(4) A munkavédelmi hatóság a nyilvántartásban szereplő adatokat a bejegyzés alapjául szolgáló határozat meghozatalától számított két év elteltével törli.

(5) A munkavédelmi hatóság az általa vezetett nyilvántartás adatai alapján a munkavédelmi jogsértést elkövető munkáltatók nevét, székhelyét, adószámát, a munkavédelmi bírsággal sújtott jogsértés megnevezését és a bírság mértékét, valamint a jogsértést megállapító határozat keltének és végrehajthatóvá válásának napját a honlapján történő közzététel útján nyilvánosságra hozza.”

20. §

(1) Az Mvt. 84. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„A munkavédelmi hatóság felügyelője jogosult

a) a munkahelyek tekintetében a munkáltatót határozatban kötelezni, hogy írásban nyújtson tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről;”

(2) Az Mvt. 84. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A felügyelő köteles a bejelentett súlyos munkabalesetet, valamint a foglalkozási megbetegedést, a fokozott expozíciós esetet – a munkáltató ez irányú felelősségét nem érintve – kivizsgálni.”

(3) Az Mvt. 84. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A felügyelő a tényállás alapján jogosult a munkáltató és a munkahelyen munkát végző személy közötti munkavégzésre irányuló – az ellenőrzés megkezdésekor, illetőleg súlyos baleset bekövetkezése esetén a baleset időpontjában fennálló – jogviszonyt szervezett munkavégzésnek minősíteni. A minősítéshez a munkáltatóként eljárás alá vontnak rendelkezésre kell bocsátania mindazokat a bizonyítékokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a részére végzett munka nem tartozik a szervezett munkavégzés (87. § 9. pont) körébe.”

21. §

Az Mvt. 86. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„86. § A munkavédelmi hatóság hatósági jogköre nem terjed ki a külön jogszabályban meghatározott sugár-egészségügyi, az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos sugárvédelmi, illetőleg a kémiai biztonsággal összefüggő feladatok ellenőrzésére, a – munka-egészségügyi feladatok kivételével a – bányafelügyelet hatáskörébe tartozó hatósági ügyekre, továbbá a Magyar Honvédségre, a rendvédelmi szervekre, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokra, a

katasztrófavédelem szerveire, amelyekre vonatkozóan az irányító jogkört gyakorló miniszter látja el a munkavédelmi hatósági tevékenységet.”

22. §

(1) Az Mvt. 87. §-a a következő új I/B-I/E. ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi I/B. pont számozása I/F. pontra változik:

[E törvény alkalmazásában:]

„I/B. *EK-megfelelőségi nyilatkozat:* a gyártó írásbeli nyilatkozata, hogy a védőeszköz a mintának és az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló külön jogszabály előírásainak megfelel.

I/C. *EK-típustanúsítvány:* a tanúsítást végző bejelentett (notifikált) szerv által kiadott dokumentum annak igazolására, hogy a védőeszköz a mintán elvégzett EK típusvizsgálat alapján megfelel az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló külön jogszabály előírásainak.

I/D. *Foglalkozási megbetegedés:* a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás, amely

a) a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza, illetve

b) a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.

I/E. *Fokozott expozíció:* a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés bármely fülön.”

(2) Az Mvt. 87. §-a 9. pontjának első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„9. *Szervezett munkavégzés:* a munkaviszonyban, a közszolgálati, a közalkalmazotti jogviszonyban, a bíró szolgálati viszonyában, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyában, az ügyészségi szolgálati viszonyban, szövetkezeti tagság esetén a munkaviszony jellegű jogviszonyban, a szakképző iskolákban a tanulói jogviszony keretében a szakmai képzési követelmények teljesülése során, továbbá a tanulószerveződés alapján, a hallgatói jogviszonyban a gyakorlati képzés során, a büntetés-végrehajtási jogviszonyban (előzetes letartóztatásban, elítéltként), a közigazgatási határozat alapján, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a katasztrófavédelem szerveinek tagjai által szolgálati viszonyukban, az önkéntes jogviszonyban végzett munka, valamint a munkáltató által szervezett (kezdeményezett, irányított vagy jóváhagyott) társadalmi munka.”

23. §

(1) Az Mvt. 88. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter e törvény 19. §-ának (3) bekezdésében, 21. §-ának (1), (3) és (5)-(6) bekezdéseiben, 24. §-ában, 25. §-ában, 31-34. §-aiban, 40. §-ának (1) bekezdésében, 43. §-ában, 44. §-ának (1) bekezdésében, 45. §-ának (1) bekezdésében, 50. §-ában, 56. §-ában, 58. §-ában, 60. §-ában foglaltak részletes szabályait – a 47. §-ban leírt külön szabályozást nem érintve – az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben határozza meg. A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény hatálya alá tartozó tevékenységek tekintetében e szabályokat a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a bányászati ügyekért felelős miniszterrel egyetértésben állapítja meg.”

(2) Az Mvt. 88. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés számozása (8) bekezdésre változik:

„(7) Az e törvényben hivatkozott munkavédelmi hatóság megnevezését, jogállását, feladat- és hatáskörét a Kormány rendeletben határozza meg.”

(3) Az Mvt. 88. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ez a törvény a következő közösségi jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az Európai Közösségek Tanácsának 89/391/EGK irányelve a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedésekről,
- b) az Európai Parlament és a Tanács 96/71/EK irányelve a munkavállalók szolgáltatások nyújtása esetén történő kiküldetéséről.”

Záró rendelkezések

24. §

(1) Ez a törvény 2007. január 1-jén lép hatályba.

(2) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Mvt. 9. §-ának (3) bekezdésében a „fegyveres erőknél (a honvédelmi miniszter vezetése és irányítása, illetőleg felügyelete alá tartozó szervezetek, valamint a határőrség) és rendvédelmi szerveknél munkavégzésre irányuló jogviszonyban, büntetés-végrehajtási jogviszonyban” szövegrész helyébe a „Magyar Honvédségnél, a rendvédelmi szerveknél, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál, a katasztrófavédelem szerveinél munkavégzésre irányuló jogviszonyban, szolgálati viszonyban” szövegrész, az Mvt. 23. §-ának (1) bekezdésében az „amelynek felülvizsgálatát” szövegrész helyébe az „amelynek időszakos biztonsági felülvizsgálatát” szövegrész, az Mvt. 42. §-ának c) pontjában a „védőberendezéseket és eszközöket” szövegrész helyébe a „biztonsági berendezéseket és eszközöket” szövegrész, az Mvt. 58. §-ának (1) bekezdésében „az egészségügyi, szociális és családjogi miniszter” szövegrész helyébe „a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter” szövegrész, az Mvt. 63. §-ának (2) bekezdésében és a 82. §-ának (2) bekezdés e) pontjában a „védőberendezések” szövegrész helyébe a „biztonsági berendezések” szövegrész lép.

(3) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Mvt. 88. §-ának (6) bekezdése hatályát veszti.

(4) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló 1991. évi XI. törvény 4. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

(5) A 16. § (1) bekezdését, valamint a 20. § (3) bekezdését a törvény hatálybalépését követően elkövetett jogsértések esetében lehet alkalmazni. Az OMMF a 2007. január 1-jét követően elkövetett, jogerős és végrehajtható határozattal megállapított jogsértésekre vonatkozó, e törvénnyel beiktatott 83/B. § szerinti adatokat hozza nyilvánosságra.

(6) Ahol jogszabály – kivéve a munkavédelmi hatóságot kijelölő kormányrendelet – az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőséget említi, ott munkavédelmi hatóságot kell érteni.

INDOKOLÁS
a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló
törvényjavaslatához

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) módosítását tartalmazó törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) fontos tartalmi változásokat céloz meg a törvényben. Egyrészt megvalósítaná az egységes munkavédelmi felügyelet integrált szervezeti kereteit, másrészt törvényi alapot teremtene a munkavédelmi bírságszankciók nyilvánosságra hozásához, továbbá jogszabályváltozások alapján korszerűbb fogalmakat határozná meg, és az ellenőrzési tapasztalatokra építve néhány feladatot, eljárást pontosítana. A Javaslat figyelemmel lenne a kormányzati szervezetalakítási szabadság megvalósítását szolgáló koncepcionális igényre is.

1. Az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat értelmében, 2007. január 1-jei végrehajtási határidővel az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) munkaegészségüggyel kapcsolatos feladatai átkerülnek az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőséghez (a továbbiakban: OMMF). Az új integrált felügyelet „munkavédelmi hatóság” elnevezéssel szerepelne az Mvt.-ben, figyelemmel a 2006. évi LVII. törvényben foglaltakra.

A határozatban megjelöltek végrehajtásához elengedhetetlen a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény Javaslat szerinti módosítása.

Az Mvt. módosításáról szóló törvényjavaslat célja

- az ÁNTSZ megyei, városi, fővárosi kerületi intézeteinél gyakorolt munkaegészségügyi (munkahigiénés) elsőfokú és másodfokú hatósági feladatoknak,
- a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ keretében működő, és a munkaegészségügyi (munkahigiénés, foglalkozás-egészségügyi) szakmai irányítást, a munkaegészségügyi követelmények, személyi feltételek kimunkálását, vizsgálatát végző Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézetnek

az OMMF szervezetébe és feladatai közé történő integrálását biztosító, azt megvalósító jogszabályi feltételek megteremtése.

A Javaslat megteremti a munkavédelem két, szakmailag egybe tartozó ága (munkabiztonság és munkaegészségügy) szervezeti integrációjának jogi kereteit, meghatározza az egységes munkavédelmi hatóságra vonatkozó – törvényi szinten szabályozandó – jogosultságokat és kötelezettségeket, megszüntetve ezzel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételei ellenőrzésének – az európai gyakorlattal is ellentétes – elkülönült szervezetek által, ezért szervezeti és szakmai tagoltságban végzett tevékenységét.

A Javaslat a munkavédelem feladatai egy szervezetben történő ellátásának szabályozásával biztosítja a munkavédelmi hatósági tevékenység hatékonyságának további növelését, a tevékenység ellátásához szükséges létszám- és eszközigeny racionalizálását, amelynek

eredményeként az ellenőrző apparátus egyszerűsödik, a munkáltatókkal szemben támasztott elvárások, a lefolytatott eljárások pedig egységesebb formában jelenhetnek meg.

A Javaslat ezért a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok egységes szervezetben történő ellátását – a külön törvény szerinti feladatokat is ellátó bányafelügyelet és bányabiztonság kivételével - az OMMF feladatkörében határozza meg. Mindebből következően az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést biztosító szabályok, ideértve a munkahelyek, a munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, a munkakörülményi tényezők (pl. zaj, rezgés), a munkaalkalmasság követelményei, mint főbb szabályozási csoportok meghatározása is átkerül a Javaslat szerint az egészségügyi miniszter feladatköréből a szociális és munkaügyi miniszterhez.

A Javaslat a kormányhatározat végrehajtása érdekében az ÁNTSZ-re és annak feladataira vonatkozó rendelkezéseket kiemeli az ÁNTSZ törvényi szabályozásából és azokkal megfelelő módon kiegészíti a munkavédelmi hatóság feladat- és jogkörét, pontosan meghatározva az egységes szervezetben végzendő munkavédelmi feladatokkal kapcsolatos szervezeti kereteket, hatósági jogköröket, a munkaegészségügyi (munkahigiénés, foglalkozás-egészségügyi) szakmai irányítási feladatokat és a mindezek ellátásához kellő tudományos, elméleti és vizsgálati tevékenységet végző háttérintézményt.

A munkavédelmi hatóság jogállását, illetékességét, feladat-és hatáskörét, azaz a törvényben leírt funkciókra történő kijelölését Kormányrendelet szabályozza a Javaslat hatálybalépését követően.

A Javaslat a munkaegészségügyi feladatok átvétele körében beemeli az értelmező rendelkezések körébe a foglalkozási megbetegedés, illetőleg a fokozott expozíció fogalmát, kibővíti a szervezett munkavégzés fogalmi körét a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően.

2. Minden, jelentős jogterületet szabályozó törvény rendelkezéseit szükséges időszakonként áttekinteni és az egyes szabályokat a hatályba lépésük óta eltelt időben felgyülemlett gyakorlati tapasztalatok, illetőleg a jogi szabályozás változásai alapján korszerűsíteni.

A szakmai integrációs célú módosítás mellett ezért a Javaslat néhány, e szempontok alapján szükségessé vált, a jogi szabályozás változását követő, pontosító szabályozást tartalmaz a munkaeszközök üzembe helyezésével, használatba vételével, az egyéni védőeszközök megfelelőségének tanúsításával, a használatukra történő kioktatással kapcsolatosan.

A Javaslat a munkavállalók munkahelyi biztonságának növelése érdekében, a legveszélyesebb tevékenységet folytató munkáltatók tekintetében tovább szigorítja a kockázatértékelésre vonatkozó szabályozást.

A Javaslat ugyanezen okból emeli be a törvény rendelkezései közé a munkavédelmi bírság kiszabásának alapjául szolgáló, a munkavállalók életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető tényállások körébe a munkavégzés munkáltatókat terhelő összehangolási kötelezettségének elmulasztását.

A Javaslat kiterjeszti a munkavédelmi felügyelőnek a munkáltató és a munkahelyen munkát végző személy közötti munkavégzésre irányuló, az ellenőrzés megkezdésekor fennálló jogviszony minősítésére vonatkozó jogosultságát súlyos baleset bekövetkezésekor e baleset bekövetkezésének időpontjában fennálló jogviszony minősítésének jogával is.

3. A Javaslat megteremti továbbá a jogszabályi lehetőségét a munkavédelmi bírságok adatvédelmi szabályoknak megfelelő nyilvánosságra hozatalának. A jogerős és végrehajtandó bírsághatározatok ténye alapul szolgálna a más jogszabályokban biztosított támogatások feltételei vizsgálatához, ugyanis támogatást kizáró tény lehet a meghatározott időn belül jogerősen kiszabott munkavédelmi bírság.

4. A Javaslat figyelembe veszi a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 73. §-a (1) bekezdését, mely szerint a központi hivatalokat kormányrendelet hozza létre. Ennek megfelelően a Javaslat az OMMF megnevezése nélkül határozza meg a munkavédelmi hatóság státuszát és feladatait.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az Mvt. hatályos szabályozása értelmében (7. §) a munkavédelemmel kapcsolatos minden eljárás során az adatok védelmét az adatvédelemmel kapcsolatos szabályok szerint kell biztosítani. E körben rendelkezni kellett az adatok statisztikai célra történő felhasználhatóságáról, illetőleg azok ugyanezen célra – az adatvédelmi szabályozásnak megfelelően, személyazonosításra alkalmatlan módon – történő átadásáról. Törvény rendelheti el az azonosításra alkalmas adat átadását, ezért a Javaslat 14. §-ában megteremti a jogszabályi lehetőségét a munkavédelmi bírságok adatvédelmi szabályoknak megfelelő nyilvánosságra hozatalának, amelyre vonatkozóan az adatvédelmi rendelkezéseknek megfelelő, részletes, a munkavédelmi törvény általános szabályozásától eltérő rendelkezéseket tartalmaz. Ezért vált szükségessé az új szabályoknak az általános szabályozásból történő kiemelése.

A 2. §-hoz

Az Mvt. hatályos szabályozása értelmében a munkavédelem két egyenértékű szakmai területét, a munkabiztonságot és a munkaegészségügyet két külön hatóság ellenőrzi, ebből következően két miniszter valósítja meg a jogszabályalkotás-előkészítés feladatait is. A szociális és munkaügyi miniszter (2007. január 1-jétől a 2006. évi LVII. törvény végrehajtásáról rendelkező ún. „saláta törvény” szerint foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter), illetve az irányítása alá tartozó OMMF (2007. január 1-jétől munkavédelmi hatóság) a munkabiztonság, az egészségügyi miniszter (2007. január 1-jétől egészségügyért felelős miniszter) és az irányítása alá tartozó ÁNTSZ (2007. január 1-jétől egészségügyi államigazgatási szerv) a munkaegészségügy területére bír kizárólagos normaalkotási kompetenciával, azzal, hogy az általános munkavédelmi irányítási és hatósági állami feladatok a munkaügyi ágazatot illetik.

Az Mvt. módosításával az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést biztosító szabályok, főbb szabályozási csoportokként ideértve a munkahelyek, a munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, a munkakörülményi tényezők és a munkaalkalmasság követelményeinek – mint a munkavédelemre vonatkozó szabályozási

tárgynak – a meghatározása is átkerül az egészségügyi miniszter feladatköréből a szociális és munkaügyi miniszterhez.

A Javaslat mindezek okán kiemeli a törvényi szabályozásból az egészségügyi miniszternek a munkavédelem részletes szabályaira vonatkozó jogszabály alkotási jogosultságát.

Ezen általános módosítási célt a Javaslat következetesen valósítja meg a munkavédelmi törvény módosítása során, néhány esetben azonban ettől eltérve, a szabályozás tárgyára figyelemmel nem veszi ki a szabályozásból az egészségügyi miniszter jogszabály-alkotási jogkörét [pl. a nem kizárólag a szervezett munkavégzés körét, illetőleg a munkavállalókat érintő pályaaalkalmassági vizsgálat rendjére vonatkozóan (49. § (2) bekezdés)].

A 3. §-hoz

Az Mvt. 17. §-a az állami szervezet keretében nevesíti a munkavédelemben közreműködő állami szerveket, megadva a munkavédelmi hatóság központi közigazgatási jellegét is. A Ksztv. felhatalmazása alapján 2007. január 1-jétől a jogállásra vonatkozó kérdéseket kormányrendelet fogja rögzíteni, ezért e rendelkezések kikerültek az Mvt.-ből. Az irányító miniszterek felsorolásából kimarad az egészségügyi miniszter, tekintve, hogy az általa irányított ÁNTSZ hatásköréből kikerül a munkaegészségügyi feladata.

A kormányrendelet szerint az OMMF kijelölésével egységes integrált munkavédelmi hatóság jön létre, melynek kapcsán emeli be a Javaslat a „munkavédelmi hatóság” általános szervezeti megjelölést az Mvt.-be.

A Javaslat a miniszterek konkrét megnevezése helyett az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri pozíciót nevesíti.

Az OMMF mellett – az ÁNTSZ munkaegészségügyi feladatai megszűnésével – a Javaslat szerint kizárólag a bányafelügyelet lát el speciális, kiegészítő jellegű munkavédelmi hatósági feladatokat.

A 4. §-hoz

A munkaeszközökre vonatkozóan az Mvt. 18. § (3) bekezdésének szabályozása megfelelőségi nyilatkozat, illetőleg megfelelőségi tanúsítvány rendelkezésre állását követeli meg az üzembe helyezés, valamint a használatba vétel feltételeként. Noha az Mvt. közvetlenül nem mondja ki, hogy a munkáltatónál legyen ez a dokumentum, de a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat keretében erre is szükség van. Ez az elvárás számos esetben csak nagyon nehezen teljesíthető, esetenként pedig teljesíthetetlen.

A munkaeszközök tágabb körét jelentő termékek megfelelőség tanúsítására számos jogszabály vonatkozik (pl. nyomástartó edényekre, felvonókra), amelyekben a megfelelőség tanúsítás formájaként különféle megoldások (modulok) választhatók. A modul rendszerből történő választás lehetőségét kínálja a gyártónak a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 21/1998. (IV. 17.) IKIM rendelet is, amelynek előírásait a munkaeszközök tanúsítása során alapul kell venni. Ugyanakkor az Mvt. 18. § (3) bekezdésében „megfelelőségi nyilatkozatra” illetőleg „megfelelőségi tanúsítványra” történő szűkítés jelenik meg, és nem veszi figyelembe a gyártó rendelkezésére álló további

lehetőségeket. Ezt az ellentmondást oldja fel a Javaslat, amikor a törvényi szabályozásban a megfelelőségi nyilatkozat mellett a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumot is megjelöli az üzembe helyezés, illetőleg a használatba vétel feltételeként.

Az egyéni védőeszköz esetében a „megfelelőségi nyilatkozat” és a „típusbizonyítvány” elnevezések az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2002. (II. 7.) SzCsM rendelet hatályba lépésekor alkalmazott kifejezések voltak. E rendeletnek a 20/2004. (IV. 25.) FMM rendelettel történt módosítása során a régi elnevezések helyébe az „EK-megfelelőségi nyilatkozat” és az „EK-típustanúsítvány” kifejezések léptek, ezért a Javaslat már ezen új, a hatályos szabályozásnak megfelelő elnevezéseket emeli be a törvény rendelkezései közé, törvényi szinten is megadva e fogalmak meghatározását.

A Javaslat a miniszterek konkrét megnevezése helyett az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri funkciót emeli be a kormányzati szervezetalkítási szabadság megvalósítása érdekében.

Az 5. §-hoz

Nem egyértelmű, hogy az Mvt. 21. §-ának (5) bekezdése szerinti, a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter rendeletének [a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 22.) MüM rendelet (a továbbiakban: Vhr.)] 1/b mellékletében meghatározott egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének feltételül megjelölt, az adott munkaeszköz vizsgálatán alapuló megfelelőségi tanúsítványt ki adhatja ki.

A Vhr. 1/b mellékletében szereplő két munkaeszköz (helyszíni összeszerelésű gépi meghajtású daruk, járműűrités és -mozgatás helyszíni összeszerelésű különleges berendezései) megfelelőségének vizsgálatára bejelentett (notifikált) szervezet nem, csak akkreditált szervezet jogosult, ezért a Javaslat – a gyakorlati tapasztalatok tanulságainak megfelelően – az ilyen szervezet által kiadott vizsgálati jegyzőkönyvet írja elő az üzembe helyezés további feltételeként.

A Javaslat következetesen az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri pozíciót nevesíti a miniszterek konkrét megnevezése helyett.

A 6. §-hoz

A munkavédelem két, szakmailag egybe tartozó ága (munkabiztonság és munkaegészségügy) szervezeti integrációjának következményeként az egészséget nem veszélyeztető munkavégzést biztosító szabályok, a munkahelyek (munkakörülmények) egészségügyi feltételei, a munkaalkalmasság egészségügyi követelményei meghatározása is átkerül a Javaslat szerint az egészségügyi miniszter feladatköréből a szociális és munkaügyi miniszterhez. Ennek megfelelően a Javaslat értelmében megszűnik az egészségügyi miniszternek az e körben történő szabályozásra vonatkozó együttes rendeletalkotási jogosultsága és kötelezettsége, ugyanakkor az általános egészségügyi szakmai érdekek képviselője indokolja a szabályozásban biztosított kiemelt egyetértési jogát.

A Javaslat e helyen is átvezeti a feladatot ellátó miniszterek megjelölését.

A 7. §-hoz

Az Mvt. szabályozása [40. § (2) bekezdés] munkavégzésük összehangolására kötelezi a munkáltatókat, amennyiben a munkavégzés olyan munkahelyen történik, ahol egymást követő munkafolyamatokat végeznek és különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak.

Ilyen munkavégzés jellemző például az építőiparra, ahol a munkahelyi kockázatok jelentős száma és súlyossága, a veszélyeztetés mértéke miatt a leggyakoribbak és a legsúlyosabbak a munkabalesetek. Az összehangolást igénylő munkavégzések ellenőrzésének tapasztalatai ugyanakkor azt mutatják, hogy a munkavégzés helyszínén számos esetben nem tartózkodik az összehangolás megvalósításáért a felek által szerződésben megjelölt munkáltató, fővállalkozó, továbbá ezek képviselői, esetlegesen e munkáltatók által foglalkoztatott, a munkavédelmi szabályok megtartásáért felelős személy sem. A hatósági ellenőrzés lefolytatását, ennek megfelelően a munkavédelmi szabályok megsértéséért való felelősség megállapítását megnehezíti, ha az ellenőrzés során az összehangolási kötelezettség terheltjeként a „generálkivitelező” jelenik meg, amely fogalom a gyakorlatban ugyan elterjedt, de azt a hatályos jogi szabályozás nem ismeri.

Ezen ellentmondást oldja fel a Javaslat, amikor az összehangolásra kötelezettek körét kibővíti azon személlyel, vagy szervezettel, aki (amely) a munkavégzés tekintetében a tényleges irányítást gyakorolja, a munkahelyért fő felelősséget viseli.

A Javaslat a munkavégzés összehangolási kötelezettségének tartalmára vonatkozó előírást is pontosítja, mivel az legfontosabb tartalmi elemként – de nem kizárólagosan – terjed ki az érintett munkavállalók és munkavédelmi képviselőik, illetőleg a munkavégzés hatókörében tartózkodóknak az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről történő tájékoztatására.

A 8. §-hoz

A veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése, illetőleg károsító hatásuk csökkentése érdekében a munkáltatóknak számos kötelezettsége (pl. veszélyforrások, az ellenük való védekezés módjának, a védelmet nyújtó védőeszközöknek a meghatározása) van az Mvt. szabályozása szerint. A Javaslat a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközökkel kapcsolatos munkáltatói kötelezettségek körét bővíti ki az ezen eszközök használatára történő kioktatási kötelezettséggel, garanciális szabályként tovább növelve a munkavállalók munkahelyi biztonságát, egészségének, testi épségének védelmét.

A 9. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint a munkáltató köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető munkahelyi kockázatokat. A kockázatok értékelését a munkáltató tevékenységének megkezdésétől számított egy éven belül köteles első alkalommal elkészíteni, függetlenül az általa folytatott tevékenység veszélyességétől. A szociális és munkaügyi miniszter rendeletében (Vhr.) az I. veszélyességi osztályba sorolt, tehát a legveszélyesebb tevékenységet végző munkáltatónál

indokolt a kockázatértékelést első alkalommal legkésőbb a munkáltató tevékenységének megkezdésétől számított hat hónapon belül elkészíteni annak érdekében, hogy a kockázatok feltárására mielőbb sor kerüljön és így a lehetséges veszélyeztetés időtartama lecsökkenjen.

A Javaslat ezért a munkavállalók munkahelyi biztonságának növelése érdekében, a legveszélyesebb tevékenységet folytató munkáltatók tekintetében tovább szigorítja a kockázatértékelésre vonatkozó szabályozást.

A Javaslat e törvényhelyen is az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri funkciót nevesíti.

A 10. §-hoz

A munkáltató a hatályos szabályozás értelmében az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés munkáltatói feladatainak teljesítése érdekében a Vhr.-ben meghatározott veszélyességi osztályhoz, munkavállalói létszámhoz igazodóan elegendő, de legalább a rendeletben megjelölt időtartamra és szakképesítési feltételekkel köteles munkavállalót kijelölni vagy foglalkoztatni. A szabályozás a munkavédelmi szakember foglalkoztatásának kötelezettsége mellett meghatározza e szakember legfontosabb feladatait is.

E feladatok körét bővíti ki a Javaslat a munkaegészségügyi feladatok OMMF általi átvételével összefüggésben, a jogszabály által munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatok ellátásában való részvétel mellett a munkaegészségügyi feladatok teljesítésében való – szükség szerinti – közreműködéssel (pl. információcsere, konzultáció, közös helyszínelés).

A 11. §-hoz

A foglalkozás-egészségügyi szolgálat szakmai irányítása az integrációval az ÁNTSZ feladatköréből a 2007. január 1-jén létrejövő egységes munkavédelmi hatósághoz kerül át részben. A Javaslat értelmében a feladatot a munkavédelmi hatóság az e területen megfelelő szakértelemmel, nagy szakmai tapasztalattal és hozzáértő szakemberekkel rendelkező, a szakmai irányítást ténylegesen eddig is ellátó OMFI-val együttműködve látja el. Az engedélyezés körébe tartozó, illetve az orvosszakmai irányítás eddigi felelőseit és gyakorlatát nem érintve a Javaslat kizárólag a munkavédelmi munkáltatói feladatok végrehajtásának módját illetően rendeli a munkavédelmi hatósághoz a szakmai irányítást (pl. az üzembe helyezésben, a kockázatértékelésben, az egyéni védelem meghatározásában való közreműködés, az üzemi ártalmak feltáró tevékenysége irányait, módját segítve)[(1) bekezdés].

A Javaslat a foglalkozás-egészségügyi szolgálat hatáskörében határozza meg – teljes körűvé téve az e területre vonatkozó törvényi szabályozást – a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatok ellátását [(2) bekezdés].

A 12. §-hoz

Az Mvt. szabályozása értelmében [64. § (1)] a munkabalesetet és a foglalkozási megbetegedést - ideértve a fokozott expozíciós eseteket - be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és

nyilvántartásba kell venni. A kivizsgálás feladatát a foglalkozási megbetegedés esetén –a vizsgálat speciális orvosszakmai és munkaegészségügyi ismereteket igénylő volta miatt – a hatályos szabályozás szerint az egészségügyi miniszter rendeletében meghatározott személy teljesíti. A munkaegészségügyi feladatok munkavédelmi hatóság általi átvétele körében, ezzel összefüggésben emeli be a Javaslat a szociális és munkaügyi miniszter normaalkotási kompetenciájába a kérdés szabályozásának jogát azzal, hogy a szabályozáshoz (a kivizsgáláshoz kellő speciális ismeretek és szakképzettség meghatározása céljával) az egészségügyi miniszter egyetértése továbbra is szükséges [(1) bekezdés].

Az Mvt. szabályozza – az adatvédelmi rendelkezéseknek megfelelően – azokat a személyes adatokat, amelyeket a munkabaleset sérültjére vonatkozóan a munkáltatónak a munkabaleset bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása során rögzítenie kell. A munkabalesettel kapcsolatos munkavédelmi hatósági ellenőrzés feltételei megteremtése, a munkáltató azonosítása és ellenőrzése érdekében szükséges az adószám (magánszemély esetén adóazonosító jel) hatóság általi ismerete. A gyakorlatban előfordulhat azonban, hogy maga a munkáltató nem rendelkezik adószámmal (pl. alkalmi munkavállalók foglalkoztatása magánszemély által, termény betakarításánál, idényjellegű munkavégzés során). A Javaslat mindezen okból emeli be az Mvt. szabályozásába ezen személyes adat rögzítési kötelezettségét [(2) bekezdés].

A hatályos szabályozás szerint a munkabaleset bejelentésével, kivizsgálásával és nyilvántartásával kapcsolatos részletes előírásokat a foglalkozási megbetegedések esetében az egészségügyi miniszter rendeletben határozza meg. A munkaegészségügyi feladatok munkavédelmi hatóság általi átvétele körében, ezzel összefüggésben emeli be a Javaslat [Az (1) bekezdés szabályozásával összhangban] a szociális és munkaügyi miniszter normaalkotási kompetenciájába a kérdés szabályozásának jogát azzal, hogy a szabályozáshoz az egészségügyi miniszter egyetértése továbbra is szükséges [(3) bekezdés].

A Javaslat e helyen is következetesen az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri pozíciókat nevesíti a konkrét miniszter megnevezése helyett.

A 13. §-hoz

Az Mvt szabályozása szerint [70/A. § (1) bekezdés] a munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére jogosultak maguk közül munkavédelmi képviselőt választani. A munkavédelmi képviselő garanciális rendelkezésként, törvényi szinten meghatározott jogosultságainak körét bővíti ki a Javaslat – a munkaegészségügyi feladatok integrációjával összefüggésben – a munkabalesetek mellett a foglalkozási megbetegedések megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról való meggyőződés jogával.

A 14. §-hoz

A Javaslat következetesen a Ksztv. rendelkezéseinek és a szervezeti integrációnak megfelelő „munkavédelmi hatóság” megjelölést alkalmazza.

A 15. §-hoz

Az ÁNTSZ munkaegészségügyi feladatainak munkavédelmi hatóság általi átvételével összefüggésben vált szükségessé a munkavédelemre vonatkozó szabályok megtartásának elősegítését, valamint ellenőrzését végző hatóságok köréből kiemelni – a Javaslat szerint – az ÁNTSZ szervezetét.

A Javaslat a szervezeti integráció jogszabályi feltételeinek megteremtése okán a felügyeletk ellenőrzési jogkörébe emeli a munkaegészségüggyel kapcsolatos feladatként, a foglalkozási megbetegedés és emellett a fokozott expozíciós eset kivizsgálásának, bejelentésének, nyilvántartásának, illetőleg a megelőzésére tett munkáltatói intézkedéseknek az ellenőrzésére vonatkozó hatósági jogosultságot.

A Javaslat itt is a „munkavédelmi hatóság” megjelölést emeli be a konkrét „felügyeletk” megjelölés helyett.

A 16. §-hoz

A munkavégzés összehangolására vonatkozó munkáltatói kötelezettség megsértése a gyakorlati tapasztalatok szerint – elsősorban az építkezések területén – önmagában megvalósíthat olyan tényállást, amely a munkavállalók életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti. A munkavédelmi hatósági ellenőrzések tapasztalata az, hogy az egymást követő munkafolyamatok során fellépő súlyos, a munkavállalók, illetőleg a munkavégzés hatókörében tartózkodók életének, testi épségének veszélyeztetésének megszüntetésére a munkáltatók azért nem tesznek intézkedéseket, mert az azonos munkahelyen történő, együttes munkavégzés esetében a veszélyeztetésért egymás felelősségét állapítják meg, saját felelősségüket nem vizsgálják. Ennek következményeként számos súlyos munkabaleset történt, amelynél az összehangolási kötelezettség megsértéséért, hiányosságaiért munkavédelmi bírság, mint a jövőre nézve a jogsértéstől visszatartó szankció nem volt kiróható. Ezen ellentmondást oldja fel a Javaslat szabályozása, amikor a munkavédelmi bírságot megalapozó, a munkavállalókat súlyosan veszélyeztető tényállások közé emeli a munkáltatói összehangolási kötelezettség elmulasztását annak a terhére, aki (amely munkáltató) a szerződés, vagy a törvényi feltétel szerint köteles lett volna azt végrehajtani [(1) bekezdés].

Az ÁNTSZ munkaegészségügyi feladatainak a munkavédelmi hatóság általi átvételével összefüggésben, az integráció megvalósítása során a munkavédelmi bírság kiszabására jogosult I. fokú hatóságok köréből a Javaslat kiemeli az ÁNTSZ szervezetében működő városi tisztifőorvost, akinek a munkavédelemmel kapcsolatos hatósági feladatait a munkavédelmi felügyelő látja el a jövőben, valamint a Ksztv.-nek megfelelően módosítja az OMMF területi szervének megjelölését [(2) bekezdés].

A 17. §-hoz

A Javaslat a Ksztv. 73. §-a (1) bekezdésében foglaltaknak és az egységes munkavédelmi hatóság létrehozásának megfelelően következetesen vezeti át e helyen is a „munkavédelmi hatóság” megjelölést.

A 18. §-hoz

A Javaslat általános szervezeti megnevezésként emeli be a „munkavédelmi hatóság” megjelölést, valamint következetesen az adott feladat-és hatáskör ellátásával érintett miniszteri funkciókat nevesíti a kormányzati szervezetalakítási szabadság megvalósítása érdekében. Tekintve, hogy kormányrendelet állapítja meg az eljárási fokokat, a Javaslat mellőzi az elsőfokú hatósági jogkör nevesítését.

A 19. §-hoz

Jelenleg a rehabilitációs akkreditációs eljárás és követelményrendszer szabályairól szóló 14/2005. (IX. 2.) FMM rendeletben, illetőleg e szabályozással összefüggésben a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatás megállapításának részletes szabályairól szóló 15/2005. (IX. 2.) FMM rendeletben meghatározott kérelemhez (a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható állami támogatás igénybevételéhez) szükséges csatolni az OMMF igazolását arról, hogy a kérelmező munkáltatót a kérelem benyújtását megelőző féléven belül – az akkreditációs tanúsítvány kiadását (a bértámogatás megállapítását) kizáró okból, illetőleg értékhatáron belül – munkavédelmi bírság megfizetésére nem kötelezték. A feladat ellátásának feltételei a rendeletek kiadásával, eljárásjogi eszközökkel biztosításra kerültek, azonban a feladat még hatékonyabb ellátása csak úgy biztosítható, ha létrejön a törvényi alapja egy olyan informatikai bázis létrehozásának, amelyhez a támogatást nyújtó szervek közvetlenül hozzáférhetnek.

A Javaslat a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény szabályozásába olyan rendelkezéseket emel be, amelyek megteremtik a jogi lehetőségét – összhangban a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéseivel – az OMMF által az egyes munkavédelmi ellenőrzésekkel összefüggésben hozott határozatok, illetőleg az azokban foglalt adatok nyilvántartásának, e nyilvántartásból adatoknak jogszabályban meghatározott szervek és személyek részére történő átadásának, nyilvánosságra hozatalának. Ezzel összefüggésben indokolt a fenti miniszteri rendeletek megfelelő módosítása, mivel a közvetlen hozzáférés biztosításával az igazolás kiállítása szükségtelenné válik.

A Javaslat e joghelyen is következetesen az integrációra utaló általános szervezeti megnevezést használja.

A 20. §-hoz

A Javaslat következetesen átvezeti a szervezeti integráció jogszabályi feltételeinek megteremtése során, a munkavédelem két, szakmailag egybe tartozó ága (munkabiztonság és munkaegészségügy) feladatainak egy szervezetben történő ellátását kifejező, a munkavédelmi hatóságra, illetőleg a munkavédelmi követelményekre, azok megnevezésére vonatkozó változásokat. Tekintve, hogy kormányrendelet állapítja meg az eljárási fokokat, a Javaslat mellőzi az elsőfokú hatósági jogkör nevesítését [(1) bekezdés].

A Javaslat a szervezeti integráció jogszabályi feltételeinek megteremtése okán a felügyelő kötelezettségei közé emeli, munkaegészségügyi feladatként a foglalkozási megbetegedés, illetőleg a fokozott expozíciós eset kivizsgálását [(2) bekezdés].

Az Mvt. szabályozása [84. § (4) bekezdés] feljogosítja a felügyelőt arra, hogy a tényállás alapján a munkáltató és a munkahelyen munkát végző személy közötti – az ellenőrzés megkezdésekor fennálló – munkavégzésre irányuló jogviszonyt szervezett munkavégzésnek minősítse. E hatósági jogosultságával élve a felügyelő megállapíthatja a szervezett munkavégzés fennállását, azaz a munkavédelmi jogszabály hatályának kiterjesztését a munkavégzés alanyaira. Az ellenőrzés megkezdése minden esetben hatásköri vizsgálattal indul, a szervezett munkavégzés megállapítása egyben a munkáltatói státusz és a munkavállalók személyének azonosítását is jelenti.

A felügyelőt a minősítés joga csak az ellenőrzés megkezdésekor fennálló jogviszony tekintetében illeti meg. Ebből következően a hatályos szabályozás nem teszi lehetővé – a gyakorlati tapasztalatokból leszűrhető igénynek megfelelően – az ellenőrzés előtt, korábban bekövetkezett súlyos (halálos) baleset munkabalesetté minősítését. A súlyos balesetnek a munkáltató, illetőleg a munkavédelmi hatóság általi kivizsgálása, a vizsgálat eredményeként a balesetért való felelősség megállapítása, munkavédelmi szankció alkalmazása, a munkavállalók védelme érdekében szükségessé váló intézkedések megtétele mindezek alapján csak akkor lehetséges, ha a felügyelő súlyos baleset bekövetkezése esetén a baleset időpontjában fennálló jogviszonyt is szervezett munkavégzésnek minősítheti. A Javaslat ezért e jogot is beemeli a felügyelő jogosultságai közé azzal, hogy a bizonyítási kötelezettség megfordításával a munkáltatóként a vizsgálati eljárás alá vontnak kell bizonyítani azt, hogy a részére a baleset bekövetkezésekor végzett munka nem tartozik a szervezett munkavégzés körébe [(3) bekezdés].

A 21. §-hoz

A Javaslat az OMMF, illetve a területi felügyelőség hatósági jogköréből egyes feladatokat és szerveket kizáró rendelkezéséből kiemeli a munkaegészségügyi feladatokat, amelyeket az integráció után a munkavédelmi hatóság lát el, illetőleg a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően módosítja a rendelkezésben jelölt szervek elnevezését.

A 22. §-hoz

A Javaslat az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2002. (II. 7.) SzCsM rendeletbe a 20/2004. (IV. 25.) FMM rendelet által bevezetett „EK-megfelelőségi nyilatkozat” és „EK-típustanúsítvány” fogalmakat az SzCsM rendelettel összhangban, törvényi szinten határozza meg.

A Javaslat a szervezeti integráció jogszabályi feltételeinek megteremtése során módosítandó törvényi szabályozás megfelelő alkalmazása érdekében meghatározza a foglalkozási megbetegedés, illetőleg a fokozott expozíció fogalmát, egyezően a kérdéskört szabályozó, a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet fogalmi meghatározásával. A Javaslat a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően bővíti ki a szervezett munkavégzés fogalmi körét (bíró, ügyész, igazságügyi alkalmazott szolgálati viszonyában végzett munka), illetőleg a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően módosítja a rendelkezésben jelölt szervek elnevezését.

A 23. §-hoz

Az Mvt. módosításával az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést biztosító szabályok meghatározása is átkerül az egészségügyi miniszter feladatköréből a szociális és munkaügyi miniszterhez. Ezen általános módosítási célt a Javaslat következetesen átvezeti a munkavédelmi törvény módosítása során. A Javaslat következetesen módosítja a feladatkört átvevő miniszter megjelölését [(1) bekezdés].

A Ksztv. 73. §-ának (1) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében felhatalmazásként rögzíti a Javaslat, hogy az Mvt.-ben szereplő munkavédelmi hatóság megnevezését, jogállását, illetőleg feladat-és hatáskörét a Kormány rendeletben határozza meg [(2) bekezdés].

A Javaslat a jogharmonizációs célú jogalkotásról szóló 7001/2005. (IK. 8.) IM irányelv 130. pontjának megfelelően módosítja az uniós jogi megfelelésre vonatkozó utalást [(3) bekezdés].

A 24. §-hoz

A Magyarországon is alkalmazásra átvett, az Európai Unió által kiadott munkavédelmi tartalmú szabvány (MSZ EN ISO 12100) fogalmi kategóriáihoz alkalmazkodva szükséges volt a biztonsági berendezés kifejezés Javaslat szerinti átvezetése.

A Javaslat más jogszabályban szereplő felülvizsgálattól történő következetes elhatárolás miatt pontosítja a joghelyen belül az időszakos biztonsági felülvizsgálat fogalmát.

A Javaslat a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően módosítja az Mvt.-ben jelölt szervek elnevezését.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Ksztv.-vel és az integrációval ellentétes, illetve az azokkal összefüggésben feleslegessé vált rendelkezést.

A Javaslat az integráció teljes megteremtése érdekében hatályon kívül helyezi az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat munkaegészségüggyel kapcsolatos feladatait.

A Javaslat a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvénynek megfelelően garanciális szabályként rögzíti, hogy a munkavédelmi bírság kiszabását megalapozó új tényállást, illetőleg a felügyelő minősítési jogosítványát csak a törvény hatálybalépése után elkövetett jogsértések, illetve bekövetkezett balesetek tekintetében lehet alkalmazni.